

3 Haftada Bir

Lale Akarun

akarun@boun.edu.tr

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ DİJİTAL YÖNTEMLERLE DEĞERLENDİRMEK

Dijital Dönüşüm konusu, 10. Kalkınma Planının da, 11. Kalkınma Planının da ana öncelikleri arasında. Tübitak 2016 yılında bu konuda bir yol haritası hazırladı. O yıllarda rektör yardımcısı olarak, görevim gereği bu tür dö-kümanları okuyordum, görüş yazıp yolluyordum. Onun için dijital dönüşüm konusunda devletin bir stratejisi olduğu, fon kuruluşlarının da bu strateji uyarınca destekler vereceği izlenimim vardı. Bu nedenle, bu konuda pek çok proje yazdım.

Bu projelerden birisi, İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından desteklendi. Projede çok şey öğrendim, çünkü bu konu, bir kişinin bilebileceğinden fazla alanı kapsadığından, interdisipliner bir proje ekibi kurduk.

Bir imalat sanayi şirketinin dijital dönüşümde nerede olduğunu değerlendiren bir araç tasarladık. Şirket genel müdür yardımcısı, kalite uzmanı gibi tüm alanlara hakim birisi ile yüz yüze bir sohbet gerçekleştiriyoruz: Bazı sorular soruyoruz. Sorulara verilebilecek cevaplar aslında bizde var; her biri belli bir seviyeye işaret ediyor. Ancak bunları göstermiyoruz; verilen cevabın hangi kategoriye yakın olduğunu değerlendiriyoruz. Şirket ona göre bir puan alıyor. Proje ortaklarımız İstanbul Dudullu Organize Sanayi Yönetim şirketi ve **İstanbul Sanayi Odası**'nın yardımıyla bu mülakatı 100 şirkette tamamladık. Büyük bir deneyim oldu; hem çok ileri hem de daha başlangıçta şirketler gördük.

İşin bundan sonraki kısmı, dijital dönüşüm verisinin veri analitiği yöntemleri ile analiziydi: Şirketlerin benzerliklerini, farklarını ve neleri daha iyi yapabileceklerini anlamak üzere, veriyi inceledik. Elimizdeki veride kimler ileride, kimler orta seviyede, kimler daha yeni başlıyor? Türkiye şartlarında ileri bir şirket ne yapıyor da ileri gidiyor? Orta seviyedeki bir şirkete söylesek, o da bunları yapsa? Veriyi bu gözle baktık. Değişik sektörleri grupladık; tekrar baktık. Bunlardan epey bir şey öğrendik.

Orijinal Ürün Üreticisi

Orijinal Ürün Üreticisi (OEM) diye bir kavram var. Örneğin bir otomobil firması, orijinal ürün üreticisi. Otomobilde binlerce parça var. Bunları kendisi üretmiyor; diğer firmalara, telif haklarına sahip olduğu bir tasarımcı üretiyor. Bu tedarikçiler, Türkiye sanayisinin önemli bir kısmını oluşturuyor. Önemli bir OEM'in tedarikçisi olmak, sanayi şirketlerini çok geliştiriyor; çünkü OEM, kalite, zaman planı ve verimlilik için standartlar getiriyor. Dolayısıyla, OEM'ler için çalışan şirketler, üretim yönetimi açısından gelişmiş oluyorlar. Oysa ürün geliştirme ve müşteri yönetiminde hiç bir şey yapmıyorlar; çünkü tek bir müşterileri var; o da ürünün telif haklarına sahip; ürünü geliştirmelerini istemiyor.

Bu bulgularımız, Otomotiv Sanayisinde yapılan diğer araştırmalarla uyumlu. Diğer bulgularımız da, organizasyondan müşteri yönetimine, ürün geliştirme-den tedarik zinciri ve üretim yönetimine yapılması gerekenlere işaret ediyor.

Türk sanayisine göre tasarlanmış, özgün, yerel bir değerlendirme aracı geliştirdik. Boğaziçi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi, geliştirdiğimiz yöntem için patente başvurdu ve bu yöntemi lisanslamak, başka sektörlerde, başka organize sanayi bölgelerinde uygulamak için çalışıyor. Veri noktalarımız artıkça, ölçümleme ve karşılaştırma kapasitemiz artacak.

Diğer projelere ne oldu? 2020 başında COVID19 salgını başladı; tüm öncelikleri değiştirdi. Şu anda bundan başka bir şey düşünmüyoruz.

Oysa pandemi, dijital dönüşümü hızlandırdı: Türk sanayisinin ayakta kalması için dijital dönüşüm, eskisinden de önemli olacak. Geçtiğimiz yılları dijital dönüşüm nedir konuşmaları dinleyerek geçirdik. Artık nerede olduğumuzu ölçümleme zamanı. Ondan sonra her şirket, kendi önceliklerini belirleyip, burada ilerlemek için projeler geliştirmeli. Bu ihtiyaçların Türkiye'de geliştirilmiş teknolojiler ile karşılanması için planlı bir çalışmaya ihtiyaç var.

TÜSİAD, SD2 adlı projesinde, birkaç yıldır böyle bir çalışma yürütüyor. Üniversitelerimizin böyle projeleri var. Bu çalışmaların devlet destekleri ile hızlandırılması, Kalkınma planlarında ortaya konulan stratejinin bir gereğidir.

Mustafa Tecdelioğlu
BESİAD başkanı

Bağlantı elemanları sektöründen mesleki eğitime tam destek

BESİAD, bağlantı elemanları sektöründe nitelikli iş gücü açığına çözüm bulmak için Mesleki Teknik Liseler ile protokol imzaladı. Tecdelioğlu, bu anlaşma için Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB), **Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO)** ve BESİAD'ın ortak çalıştığını aktardı.

Hedef daha fazla öğrenci

Bu tip projelere devam etmek istediklerini belirten Tecdelioğlu, "Dernek olarak diğer şehirlerde de üye firmalarımız bulunuyor. Onlar da buldukları yerlerdeki ticaret ve **sanayi** odalarıyla bu projeye

katkı sağlayacak" dedi.

Okuldaki öğrencileri her zaman desteklemek gerektiğini vurgulayan Tecdelioğlu aynı zamanda anlaşma imzaladıkları okulların yönetiminde bir temsilcilerinin de olacağını söyledi. Sektördeki katma değerli üretim açığını kapatmak için nitelikli iş gücü gerektiğini belirten Tecdelioğlu, "Bunun da en önemli kaynağı meslek liseleri. Sektörümüzle nitelikli iş gücü bu iki lisemizle anlaşma imzaladık. Öğrencilerimize okul hayatları boyunca staj imkanı vereceğiz. Daha sonrasında da onların sektörde yer almasını da sağlayacağız" dedi.